

Sygn. akt III AUa 373/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Iwona Łuka-Kliszcz (spr.)
Sędziowie:	SSA Jadwiga Radzikowska SSA Agata Pyjas - Luty
Protokolant:	st.sekr.sądowy Mariola Pater

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2012 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **J. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.**

przy udziale zainteresowanego: **M. L.**

o przeniesienie odpowiedzialności z tytułu składek

na skutek apelacji wnioskodawcy J. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 19 stycznia 2012 r. sygn. akt V U 1233/11

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 373/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 maja 2011 r. Sąd Okręgowy w Kielcach Wydział V Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie **J. K.** z udziałem zainteresowanego **M. L.** od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 9 kwietnia 2010 r. orzekającej o jego odpowiedzialności za zobowiązania (...) spółka cywilna z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Na skutek apelacji wnioskodawcy J. K. Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 9 listopada 2011 r. uchylił powyższy wyrok, zniósł postępowanie od dnia 20 maja 2011 r. i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Kielcach do ponownego rozpoznania. Powodem uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji była nieważność postępowania w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. z uwagi na pozbawienie zainteresowanego M. L. możliwości brania udziału w sprawie od rozprawy w dniu 20 maja 2011 r. Pełnomocnik zainteresowanego nie został bowiem zawiadomiony zgodnie

z art. 133 § 3 k.p.c. o terminie rozprawy w dniu 20 maja 2011 r. (zawiadomiono samego zainteresowanego), a w konsekwencji Sąd pierwszej instancji prowadził postępowanie i wydał wyrok pod nieobecność zainteresowanego i jego pełnomocnika pomimo braku ich skutecznego zawiadomienia.

Po ponownym rozpoznania sprawy Sąd Okręgowy w Kielcach Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 19 stycznia 2012 r. oddalił odwołanie **J. K.** z udziałem zainteresowanego **M. L.** od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 9 kwietnia 2010 r. orzekającej o jego odpowiedzialności za zobowiązania (...) spółka cywilna z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Sąd Okręgowy ustalił, że w okresie od 2005 r. do czerwca 2008 r. wnioskodawca J. K. był współnikiem spółki cywilnej (...) prowadzonej wraz z zainteresowanym M. L.. Spółka zajmowała się handlem wyrobami z drewna (tzw. galanterią drewnianą) i zatrudniała dwóch pracowników. Rozliczaniem składek spółki na ubezpieczenie społeczne zajmowało się Biuro (...). Z dniem 30 czerwca 2008 r. umowa spółki cywilnej pomiędzy wnioskodawcą a zainteresowanym została rozwiązana i spółka została zlikwidowana.

Ustalił też Sąd Okręgowy, że organ rentowy dokonując rozliczenia konta wnioskodawcy stwierdził istnienie zaległości spółki z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i wszczął postępowanie w sprawie przeniesienia odpowiedzialności na współników (...) s.c. za zaległości spółki, zawiadamiając o tym wnioskodawcę oraz zainteresowanego pismem z dnia 15 lutego 2010 r. W zaskarżonej w niniejszej sprawie decyzji z dnia 9 kwietnia 2010 r. organ rentowy określił wysokość zaległości wnioskodawcy na dzień 9 kwietnia 2010 r. z tytułu składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres od września do listopada 2006 r., od marca 2007 r. do czerwca 2008 r. w łącznej kwocie 27.280,46 zł, (w tym należność główna 21.170,46 zł oraz odsetki na dzień 9 kwietnia 2010 r. – 6.110,00 zł), na Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych za okres od lipca do listopada 2004 r., od września do października 2005 r., od września do grudnia 2006, od lutego 2007 r. do czerwca 2008 r. w łącznej kwocie 12.488,05 zł (w tym należność główna 9.390,05 zł i odsetki 3.098,00 zł), a także na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od lutego 2007 r. do czerwca 2008 r. w łącznej kwocie 2.296,24 zł (w tym należność główna 1.781,24 zł i odsetki 515,00 zł). Nadto organ rentowy dokonał rozliczenia konta płatnika (...) s.c. wskazując, jakie kwoty i dotyczące jakich okresów nie zostały opłacone. W toku postępowania przed Sądem wnioskodawca J. K. uznał co do zasady roszczenie z tytułu zaległych składek, jednakże zakwestionował swoją odpowiedzialność ponad tę część zaległości, która dotyczyła jego jako współnika spółki cywilnej.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd Okręgowy powołując się na treść art. 115 § ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r. poz. 749 ze zm.) ocenił odwołanie wnioskodawcy jako bezzasadne. Zgodnie z tym przepisem współnik spółki cywilnej odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi współnikami za zaległości składkowe spółki. Organ rentowy może więc dochodzić zapłaty całości należnych składek na ubezpieczenia społeczne od wybranego przez siebie współnika spółki cywilnej, a jedynie w decyzji o przeniesieniu odpowiedzialności winien wyraźnie zaznaczyć, że orzeka o odpowiedzialności solidarnej wszystkich współników. Zatem wydana wobec wnioskodawcy decyzja była prawidłowa. Na marginesie Sąd Okręgowy dodał, że uregulowanie przez wnioskodawcę istniejących zaległości (...) s.c. w całości spowoduje, że powstanie po jego stronie prawo dochodzenia od drugiego współnika w drodze regresu zwrotu części należności jego obciążających.

Apelację od powyższego wyroku Sądu Okręgowego wywiódł wnioskodawca J. K. zaskarżając go w całości. Zarzucił naruszenie prawa materialnego, a to art. 115 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r. poz. 749 ze zm.) poprzez jego niewłaściwą wykładnię i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie o jego odpowiedzialności za zaległości składkowe (...) s.c. solidarnie z imiennie wymienionym w decyzji drugim współnikiem M. L. oraz zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu apelujący, uznał swoją odpowiedzialność za zaległe zobowiązania spółki cywilnej (...), a podniósł jedynie, że solidarna odpowiedzialność za zobowiązania spółki cywilnej w oparciu o art. 115 Ordynacji podatkowej sprawia, że organ rentowy nie może dowolnie wybierać, przeciwko któremu ze współników skieruje decyzje o

odpowiedzialności. Winien więc w decyzji wskazać z imienia i nazwiska wszystkich współników, którzy w sprawie występują. Natomiast brak imiennego wskazania w zaskarżonej decyzji drugiego współnika spółki, tj. M. L., utrudni mu późniejsze regresowe dochodzenie zwrotu od niego uregulowanych należności, których ze stosunku umowy spółki nie powinien być ponosić.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Wobec zakreślonych w apelacji granic zaskarżenia, niezakwestionowania ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji oraz podniesionych w apelacji zarzutów, istota sprawy niniejszej ogranicza się wyjaśnienia charakteru solidarnej odpowiedzialności wnioskodawcy J. K. wraz z drugim współnikiem (...) s.c. – M. L. za zaległości składkowe tej spółki i rozstrzygnięcia, czy w zaskarżonej decyzji została ona w sposób prawidłowy określona. Apelujący uznał bowiem swoją odpowiedzialność za zaległe należności (...) s.c., a domagał się jedynie wskazania w treści decyzji z imienia i nazwiska drugiego współnika również odpowiedzialnego solidarnie za zobowiązania spółki.

Nie sposób podzielić powyższego stanowiska apelującego odnośnie użytych w zaskarżonej decyzji sformułowań w zakresie przeniesienia odpowiedzialności współników (...) s.c. W odnoszącej się bowiem co prawda do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, ale mającej zastosowanie również do spółki cywilnej (albowiem dotyczy rozstrzygnięcia o odpowiedzialności solidarnej jako takiej), uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 15 października 2009 r. (I UZP 3/09, LEX nr 522965) Sąd Najwyższy stwierdził, że decyzja rozstrzygająca o przeniesieniu odpowiedzialności za zaległości spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i na ubezpieczenie zdrowotne na członków jej zarządu, powinna być wydana wobec wszystkich członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Rozwijając tezę tej uchwały Sąd Najwyższy wyjaśnił, że organ rentowy ma obowiązek, w razie zaistnienia przesłanek odpowiedzialności osób trzecich za zaległe składki rozstrzygnąć w drodze decyzji o odpowiedzialności wszystkich wchodzących w grę osób (członków zarządu), a wyboru dłużnika (członka zarządu), od którego będzie dochodził zaspokojenia wierzytelności, może dokonać dopiero po powstaniu solidarnego zobowiązania. Wynika to ze względów proceduralnych, albowiem decyzja ta ma charakter konstytutywny i przed jej wydaniem w ogóle nie istnieje żadna odpowiedzialność członków zarządu za zaległości składkowe spółki zwłaszcza o charakterze solidarnym. Nie może więc być mowy o dokonywaniu przez organ rentowy wyboru jednego (kilku) z dłużników, bo nie istnieje jeszcze ich odpowiedzialność solidarna (por. też wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 26 października 2010 r., I SA/Kr 1147/10 – LEX nr. 749095 oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 25 marca 2010 r., III SA/Wa 1536/09 – LEX 606802). Decyzja stwierdzająca odpowiedzialność określonego członka zarządu powinna wskazywać, że jest to odpowiedzialność solidarna ze spółką i innymi członkami zarządu. Decyzja ta (bez względu na jej treść) musi dotyczyć wszystkich członków zarządu i spółki, w przeciwnym wypadku jest niezgodna z prawem. Nie wydanie przez organ rentowy decyzji w stosunku do któregośkolwiek z członków zarządu spółki, wyklucza możliwość dochodzenia przez osoby obciążone, które spełniły świadczenie względem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, roszczeń regresowych przysługujących im wobec innych członków zarządu (art. 376 k.c.). Z konstytutywnego charakteru decyzji wynika bowiem, że brak decyzji oznacza brak odpowiedzialności (solidarnej).

Tymczasem taka sytuacja w niniejszej sprawie nie występuje. Z zaskarżonej decyzji wyraźnie wynika, że wnioskodawca J. K. odpowiada za zobowiązania (...) s.c. solidarnie z pozostałym współnikiem (co do którego została wydana w tej samej dacie, a jego odwołanie zostało oddalone przez Sąd Okręgowy w Kielcach w sprawie VI U 805/10). Brak podania imienia i nazwiska drugiego współnika po słowach „odpowiada”, „solidarnie” czy też „wraz” nie może być poczytywany za błąd, tym bardziej, że w tym fragmencie zaskarżonej decyzji również sam wnioskodawca nie został wymieniony z imienia i nazwiska, a z całości rozstrzygnięcia w sposób niebudzący wątpliwości wynika, iż obejmuje ono wskazany wyżej krąg osób, tj. wszystkich zobowiązanych (wspólników). W decyzji wyraźnie zaznaczono bowiem, że wnioskodawca jako współnik (...) s.c. M. L., J. K. odpowiada solidarnie całym swym majątkiem z pozostałym współnikiem za zobowiązania spółki. Co więcej, druga decyzja organu rentowego z tego samego dnia i tożsama

w treści została skierowana do drugiego wspólnika (...) s.c. zainteresowanego M. L.. Zatem kwestia solidarnej odpowiedzialności obu (w tym wszystkich przypadku wszystkich) wspólników (...) s.c. została przez organ rentowy jednoznacznie rozstrzygnięta i nie ma podstaw do jej kwestionowania z omawianych wyżej względów.

Trafnie uznał więc Sąd pierwszej instancji, że decyzja organu rentowego jest prawidłowa. Apelacja zaś wobec naprowadzonych rozważań prowadzi do konstatacji, że niezasadnie zarzuca zaskarżonemu rozstrzygnięciu naruszenie prawa materialnego.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok odpowiada prawu, natomiast apelacja jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c., o czym orzeczono jak w sentencji.